

in podirala mu gradove\* (21); »potem pa šel z Jernejem poklonit se opatu\* (26); »da je bil Gregor tako slab politik in tako brezuspešno upiral se njeni logiki (37). Podobne stvari so tudi drugje. — Pisatelj rabi glagole z napačnimi predlogi, ali pa celo rabi predloge tam, kjer jih nikakor ni treba: »Hudovala sta se nad možaki\* (36); »prihrula divja vojska v tiho dolino nad mirni samostan\* (41); »vedno bode odločnost gospodovala nad neodločnostjo\* (44); »Strijca je prisilil smeh nad tako čudnim razumevanjem\* (57); »da je ona popolnoma nedolžna nad tem napadom\* (106) i. dr. Pogrešno je reči: skrivati (se) pred kom (121, 126) namesto samo skrivati (se) komu. Neslovenski so družilniki kakor »zapaziti s tiho zadovoljnostjo (41), odhajati z veseljem prepričanjem (65) i. t. d. Ponajveč se dadó izraziti ali s prislovnimi določili z deležniki ali, torej: na tihem zadovoljen, veselo prepričan; takisto bi bilo stavek »z največjo natančnostjo jej je moral povedati\* (99) popraviti takó-le: »kar naj-natančneje . . . Prav takó se ne moremo ogrevati za družilnike kakor z zavezanimi očmi in zamašenimi ušesi, s solznimi očmi, z ginjenim srcem i. t. d. Ali bi ne kazalo v takih primerih rabiti roditeljskega: zvezanih očij, zamašenih ušes, solznih očij, ginjenega srca? — Dvojina roki, ustni se nam vidi prisiljena; sicer pa tudi pisatelj sam ni dosleden, ker piše lica, z rameni. Zapazili smo tudi nekaj nepotrebnih dostavkov: postopati okrog, obrniti se proč, vrstiti in boriti se med seboj, govoriti, šaliti se, šepetati med seboj; »po sobi . . . je hodil gospodar zamišljen sem ter tja\* (84); glave skupaj stiskati; proč vreči, proč goniti i. t. d. — Glagola odstraniti se, oddaljiti se sta izvestno nemška; dalje čitamo obdajati nam, obkoljati, obkrožati, dopadati se nam, prijati, ugajati, podati se (z največjim dopadanjem! 33), podati se, postati (werden), prestati (nam, prebiti). Pravilni niso izrazi kakor z jedno besedo; nam. iz kratka, občudovati, obžalovati nam. čuditi se, žalovati po kom ali čem; sredstvo nam. pomoček; goljufan nam. prevarjen, osleparjen; manjkati nam. pogrešati, nedostajati ali kakó drugače; par dni, parkrat, par trenutij . . . nam. nekoliko, nekolikokrat. Poleg nekaterih manjših pogreškov čitamo stavke: »Koliko tisoč ljudi stori smrt\* (156) nam. umrje; »Kako si ima tolmačiti to in ono\* (55), »da proti upornikom nobeno postopanje (prav: ravnanje) ni krivično\* (123).

Zakaj navajamo vse to? Zató, ker se v tolikanj lepi knjigi, kakor je »Pegam in Lambergar\* strinjaj oboje: lepa vsebina in lepa oblika! Tedaj bi je bil še veselejši vsak čitatelj: óni, ki jo bere samo zaradi zabave, in óni, ki ljubi poleg zabavne vsebine dovršen, blagoglasen jezik! — Iskreno želimo, da bi nam »Matica Slovenska\* skoro zopet podala kaj takega, kakor je »Pegam in Lambergar\*!

**Poezije.** Zbirka liričnih pesem, fantazij, humorističnih balad, rapsodij, satir, pripodob, basnij, prislovič, epigramov, balad in junaških pesem. Zložil: *Fran Andrejevič Zakrajski*. V Gorici 1891. Založil Anton Jeretič. Tiskal A. M. Obizzi. 144 str. — Našemu listu je jako ljubo, kadar more pohvalno oznanjati proizvode domače književnosti, toda o tej knjigi kár ne moremo reči priporočilne besede. Dandanes smo vendar že napredovali takó, da nam ne more biti odločilen rodoljubni namen, iz katerega kdo pošlje knjigo v déžél; pesništvo naše mora do dobra zahvaljati strogo kritiko, da se je popelo do denšnjega stališča. V teh najnovejših pesmih pogrešamo vsega, kar smemo in moramo pričakovati od dobrih pesmij, in dasi obeta g. pisatelj mnogo v naslovu, mi nismo našli ničesar. Liriške pesmi niso liriške, humoristiške balade so vse drugo, samo ne humoristiške, satire so brez sléharnega žela, pristnega epigrama nismo našli nobenega, junaške pesmi niso niti senca pravih junaških pesmij. Obširno ne moremo utemeljevati svoje sodbe, ker nam je prostor pretesen, samo v obče še izpregovorimo

nekoliko besed. Ko smo čitali nekatere pesmi, zdelo se nam je, da nam zvení samega Koseskega jezik na uho: »Kjer umira solnca žgoči pik«, „V me ni meril trpkih domov lok“, „Zibnejo mi v nič, pozabe rop“, „In s pustih holmov čuje se tulba sivih pás“, „Notranjega je Savel znak prepira“, „Lažnjivega naj strela govoruna“ (sic!), „Ostril je brambe pik“, „Pripravljen koj v kolenopad“, „Vsake obzirbe prost razvname se“, „Sproži cevkovrat“, „Prehitel si, pustivši v dvomu brige“, „On v groznem hlačetresu nič ne čini“, „Ukačem o prikazni čeljust se stegne v pas“, „Spočeto grof za šalo pod himbe skrrije lub“, „Kdor hoče jo objeti, naj v sulčbi skusi dlan“ i. t. d., i. t. d. Glasno in slovesno moramo ugovarjati, da bi se dandanes še takó grozno mučil jezik slovenski! — V izrazih in podobah ni pisatelj nikakor izbirčen: „V divjem krohotu prokleta hiti“ (Turek namreč), „Za hrbtom mu Drenjci pokažejo fige“. „Prokleta bolha“, „Prokleta baba“, „A zdajci nastane krohot, se z baše ropot“, „Kar iz golid naravnoč rumeni sok ti žro“(!), „In kakor Ugolina v Pizi že zrem se v kaši“, „A da-si zel je sad filozofuha“, „Pač grenke so človeku sreče fige“, „Ogromnih oslarij si tužna priča“, „Sadje najbolj zrelo ne pade samo v žrelo“, „Da bi spet napokal se“, „Ker osmolil si je gobec“. Koliko je še drugih trivijalnostij, katerih niti ne omenjamo! — Stiki so po nekod jako slabi, pevska mera ni povsod izbrana kaj srečno. Zakaj beremo toliko pesmij v nibelunški meri, ko je vender jasno kakor beli dan, da ne prija našemu jeziku? — Iz kratka: ako se pisatelju njega proizvodi res zdé taki, „da ga mora biti resna volja, oteti je pozabljenja,“ mi mu ne pritrjujemo. Najboljše, kar sploh čitamo v knjigi, to je prevod Heinejevega „Belsazarja“, ali še ta ni takšen, kakeršnega smemo zahtevati po vsi pravici. Omenjamo še, da kazí knjigo mimo vsega drugega premnogo tiskovnih pogreškov, ki bi se bili lahko odpravili brez vsakega truda. Žal nam je, da moramo toli ostro soditi knjigo Zakrajskega, ali naloga leposlovnemu listu je vender ta, da vestno in nepristranski poroča o proizvodih, kateri se mu pošiljajo na ogled!

**Nauk, kako zasajati vinograde z amerišskimi trtami**, da jih trtna uš ne more uničiti. — Ta knjižica, katero je po naročilu deželnega odbora kranjskega spisal g. *Rihard Dolénc*, vodja deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu, podaja v drugem natisku najpotrebnejše nauke, kakó je zopet zasaditi vinograde, uničene po trtni uši. Knjižica je spopolnjena po najnovejših izkušnjah, pojasnuje jo tudi 25 slik. Cena?

»**Pavliha**«. Slovenci smo že imeli jako mnogo šaljivih listov, uredovanih kolikor toliko srečno, ali dolgo ni izhajal nobeden, in ko je zamrl, nihče ni posebno jokal po njem. Novo leto nam je zopet prineslo nov humoristiški list »Pavliha«, kateri bode izhajal 15. in 30. dan vsakega meseca, tiskal pa se bode v Trstu. Izdajatelj in odgovorni urednik mu je g. *Šimen Jak*. Prva številka, ki se nam je poslala na ogled, obseza dôkaj šaljivega berila, žal, da le malo ali nič izvirnega, in nekoliko podob, izmed katerih pa je óna »Slovenci o Božiči« do cela ponesrečena. »Pavliha« veljá za vse leto 4 gld. Ali bode njega usoda boljša od usode njegovih prednikov, to bodemo šele videli; želeti bi bilo vsekakor.

**Pesmi S. Jenka**. Prejeli smo dopis, čegar zmisel je ta, da bi se priredila nova izdaja Jenkovih pesmij, ker je prva izdaja že davno pošla; vánjo naj bi se vzprejele sevéda tudi nenatisnjene pesmi iz Jenkove ostaline. — Takšna izdaja je izvestno živo potrebna, in zató drage volje priobčujemo te vrstice. Govorili smo o tej stvári tudi z g. Giontinijem, ki je svoje dni kupil Jenkove pesmi, in ker se g. Giontini ne upira novi izdaji, zató je upati, da se nam vender — dasi ne précej — v lepi obliki podadó poezije jednega najboljših pesnikov slovenskih.

**Dr. Th. Elze, Zur Geschichte der Reformation in Krain**. Znani protestantski župnik in raziskovalec reformacijske dôbe na Kranjskem je priobčil v zadnjem zborniku